

RRD
Regijska razvojna družba d.o.o.
info@rrd.si

Številka: 3501-20/2017/31
Datum: 31. 8. 2021

Zadeva: Dodatna stališča in usmeritve za Spremembe in dopolnitve Občinskega prostorskega načrta Občine Krško – spremembe št. 1

Ministrstvo za kulturo (v nadaljevanju: ministrstvo) je v postopku priprave Sprememb in dopolnitev Občinskega prostorskega načrta Občine Krško – spremembe št. 1 (v nadaljevanju: SD OPN 1 Krško) že izdalo prvo mnenje k osnutku in mnenje o verjetnosti pomembnejših vplivov na kulturno dediščino (dopis št. 3501-20/2017/16 z dne 25.5.2020. Podjetje RRD d.o.o. je v dogovoru z Občino Krško na ministrstvo 28. 5. 2021, dopolnjeno 14.6.2021, poslalo gradivo z dodatnimi pojasnili konkretnih vsebin s prošnjo za pripravo stališča.

Posredovana gradiva smo pregledali v sodelovanju z Zavodom za varstvo kulturne dediščine Slovenije, OE Ljubljana, Tržaška 4, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju: Zavod) (dopis št. 350-0024/2020-5 z dne 23. 6. 2021). Ugotavljamo, da so bili določene pobude umaknjene oz. pripombe iz prvega mnenja upoštevane. V nadaljevanju podajamo dodatna stališča do naslednjih predlaganih posegov (povzeto po gradivu Zavoda):

1. Poseg 034 a - Širitev kamnoloma Brestanica:

- Sega na registrirano enoto KD Senovo - Trasa senovske rudniške železnice (EŠD 7865).

Kamnolom Brestanica je potrebno sanirati z zasaditvami. V primeru, da se iz pobud umakne novi kamnolom Spodnje Pijavsko, je predlagana širitev pogojno sprejemljiva. Potrebno je zagotoviti ohranitev trase rudniške železnice in preprečiti poškodbe oziroma porušitev, ki bi utegnile nastati zaradi tresljajev kot posledice miniranja, odkopavanja, obratovanja težke mehanizacije.

Kot sicer že navedeno v gradivu za 1. mnenje, na površju sicer ni registriranega arheološkega najdišča, se pa načrtovani poseg nahaja na območju opuščenega viničarskega naselja, kot je razvidno iz zbranega historičnega kartografskega gradiva. Prav tako so na lidar posnetku vidne strukture iz druge svetovne vojne. Iz povedanega sledi, da obstaja velika verjetnost, da se na lokaciji ohranjene arheološke ostaline iz mlajših arheoloških obdobij, ki še niso bile raziskane z arheološko metodo.

2. Poseg 261 a – novi kamnolom Spodnje Pijavško

- Območje meji na registrirano enoto KD Dunaj - Arheološko najdišče Mladevine (EŠD 16510).

Zavod glede na določen kulturnovarstveni režim meni, da bi vzpostavitev novega kamnoloma na območju Sp. Pijavškega okrnila varovane krajinske vrednote spomenika – območja gradu Rajhenburg. Občina in država sta investirali znatna sredstva v obnovo gradu in v razvoj programov, ki bi omogočili trženje in promocijo gradu Rajhenburg kot turistične in izobraževalne destinacije in s tem poskušali zagotoviti ohranitev spomenika. Z umestitvijo kamnoloma v neposredni bližini nedavno obnovljenega spomenika bi za obdobje vsaj 30 let, poleg uničene krajinskih vrednot gradu, bil v ta prostor vnesen tudi hrup in prah ter dodaten težek tovorni promet, ki bi onemogočal nadaljnji razvoj spomenika kot turistične destinacije.

Predlagana lokacija kamnoloma bi uničila tudi krajinsko podobo arheološkega najdišča Dunaj - Arheološko najdišče Mladevine (EŠD 16510). Arheološko najdišče Dunaj - Arheološko najdišče Mladevine (EŠD 16510) je bilo namreč v strategiji Občine Krško opredeljeno kot pomembna arheološka lokacija katero želi Občina Krško razglasiti za spomenik lokalnega pomena. V sklopu promoviranja spomenika Ajdovske jame (neolitsko grobišče) je namreč vključen tudi Dunaj (neolitska naselbina) kot komplementarna lokacija in se pripravlja strategija trženja in promocije obeh lokacij za potrebe razvoja turizma.

Arheološko najdišče Dunaj je bilo ravno zaradi svoje izjemne dominantne lege nad reko Savo prepoznano tudi na državnem nivoju kot eno od izjemnih arheoloških lokacij v Sloveniji in je bilo zaradi tam odkritih arheoloških ostalin posebej predstavljeno v Zakladih tisočletij tj. publikaciji, ki jo je izdal Narodni muzej Slovenije v kateri je predstavljen razvoj slovenskega ozemlja od naselitve prvih ljudi do zgodnjega srednjega veka.

Ob konservatorskem ogledu sta bili identificirani še dve novi arheološki lokaciji, katerih krajinsko podobo bi umestitev kamnoloma prav tako uničila.

Zato menimo, da predlagana umestitev kamnoloma ni skladna z načeli celostnega varovanja in ohranjanja varovanih vrednot državnega spomenika gradu Rajhenburg in krajinske podobe registrirane arheološke dediščine Dunaj.

3. Poseg 335 b in 335 d – Veliki Podlog – postavitve rastlinjakov

- Segata na vplivno območje kulturnega spomenika lokalnega pomena Veliki Podlog – Cerkev sv. Nikolaja (EŠD 1962) in registrirano arheološko najdišče Veliki Podlog – Arheološko najdišče (EŠD 13527).

Zmanjšano območje je v obsegu in v delu ob Gržeči vasi sprejemljivo.

4. Poseg 340 – Drnovo – širitev gospodarske cone

- Segata na registrirano enoto KD Drnovo - Arheološko najdišče Neviodunum (EŠD 128). Sprememba ni sprejemljiva. Načrtovani poseg bi degradiral arheološko območje in bi okrnil pomemben del bodočega spomenika (na tem delu se nahaja eno od delno raziskanih grobišč in vpadna cesta v Drnovo) ter ni skladen z varstvenim režimom. S potencialno rešitvijo gospodarske cone bi se trajno uničila tudi jugozahodna Neviodunumska nekropola, ki je zaradi svoje neokrnjenosti, ena izmed najbolj ohranjenih rimskih nekropol na obravnavanem območju.

5. Poseg 341 a – peskokop Ravno – območje severnega odkopa

- Segata na vplivno območje kulturnega spomenika lokalnega pomena Ravno pri Krškem – Cerkev sv. Lenarta v Gornjem Ravnu (EŠD 2208, Odlok o razglasitvi cerkve sv. Lenarta v Gornjem Ravnu za kulturni spomenik lokalnega pomena (Ur. l. RS, št. 67/2007). V skladu z Odlokom za vplivno območje velja varstveni režim, ki določa:

– ohranjanje nepozidanosti odprtega prostora z ohranjanjem tradicionalne rabe prostora,

– prepovedano je postavljanje objektov trajnega ali začasnega značaja, vključno z nadzemno ali podzemno infrastrukturo, razen v primerih, ki jih s predhodnim kulturnovarstvenim soglasjem odobri pristojni zavod.

Zavod že vrsto let opozarja, da ni vključen v postopke priprave dokumentacije glede izkoriščanja kremenovega peska. Soočeni smo s situacijo, ko veljavni pravni režim varstva iz akta o razglasitvi za vplivno območje med drugim določa ohranjanje nepozidanosti odprtega prostora z ohranjanjem tradicionalne rabe prostora ter ohranjanje vedut in dominantnosti sakralnega objekta, ob tem pa se prostor namenja pridobivanju peska.

Za posege v območju proizvodnih dejavnosti vplivnem območju spomenika velja in mora biti razvidno iz PPIP za EUP:

- dopustna je gradnja manjših pritličnih objektov s simetričnimi dvokapnicami z opečno kritino, izrazito vzdolžnega tlorisa. Dopustno je vizualno manj zaznavno povezovanje objektov.

- gradnja proizvodnih objektov, hal ipd., ki ne povzemajo oblikovalskih značilnosti gospodarskih ruralnih objektov ni dopustna.

Zavodu je potrebno predložiti načrt sprotne sanacije: natančen načrt izkopa in sanacije, tako da bo na preoblikovanem reliefu ponovno izpostavljena kmetijska raba v skladu z našimi dosedanjimi dogovori in stališči.

Tudi za lokacijo antene bi bilo potrebno poiskati manj izpostavljeno lokacijo.

Lep pozdrav,

Pripravila:
Barbara Mlakar
sekretarka

Silvester Gaberšček
vodja Sektorja za nepremično
kulturno dediščino

Poslati (po e-pošti)

- Naslovnik
- ZVKDS OE Ljubljana, tajnistvo.lj@zvkd.si